

ELS DRETS HUMANS SON ELS TEUS DRETS

ELS CONEIXES?

ARTICLE 1.

Totes les persones naixen **lliures i iguals en dignitat i en drets** i, dotades com estan de raó i consciència, han de comportar-se fraternalment les unes amb les altres.

ARTICLE 2.

Tota persona té tots els drets i llibertats proclamats en esta declaració, **sense cap distinció de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició**. A més, no s'ha de fer cap distinció fundada en la condició política, jurídica o internacional del país o territori de la jurisdicció del qual depenga una persona, tant si es tracta d'un país independent, com d'un territori sota administració fiduciària, no autònom o sotmés a qualsevol altra limitació de sobirania.

ARTICLE 3.

Tota persona té **dret a la vida, a la llibertat i a la seua seguretat**.

ARTICLE 4.

Cap persona pot estar sotmesa a l'esclavitud ni a la servitud. **L'esclavitud i totes les seues formes estan prohibides**.

ARTICLE 5.

Cap persona pot ser sotmesa a tortures ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

ARTICLE 6.

Tot ésser humà té dret, a tot arreu, al **reconeixement de la seua personalitat jurídica**.

ARTICLE 7.

Totes les persones són iguals davant la llei i tenen, sense distinció, dret a la mateixa protecció per la llei. Totes les persones tenen dret a una protecció igual contra tota discriminació que infringisca esta declaració i contra tota provocació a tal discriminació.

ARTICLE 8.

Tota persona té dret a un recurs efectiu davant els tribunals nacionals competents, que l'empare contra actes que violen els seus drets fonamentals reconeguts per la constitució o per la llei.

ARTICLE 9.

Cap persona pot ser arbitràriament detinguda, presa ni bandejada.

ARTICLE 10.

Tota persona té dret, en condicions de plena igualtat, a ser **escoltada públicament i amb justícia per un tribunal independent i imparcial**, per a la determinació dels seus drets i obligacions o per a l'examen de qualsevol acusació contra ella en matèria penal.

ARTICLE 11.

1. Tota persona acusada d'un delicte té dret al fet que **es presumisca la seua innocència** mentre no es prove la seua culpabilitat, d'acord a la llei i en judici públic en el qual se li hagen assegurat totes les garanties necessàries per a la seua defensa.

2. Cap persona pot ser condemnada per actes o omissions que en el moment de cometre's no van ser delictius segons el dret nacional o internacional. Tampoc es pot imposar la pena més greu a l'aplicable en el moment de la comissió del delicte.

ARTICLE 12.

Ningú pot ser objecte d'ingerències arbitràries en la seua vida privada, la seua família, el seu domicili o la seua correspondència, ni d'atacs a la seua honra o a la seua reputació. Tota persona té dret a la protecció de la llei contra tals ingerències o atacs.

ARTICLE 13.

1. **Tota persona té dret a circular lliurement** i a triar la seua residència en el territori d'un estat.

2. Tota persona té dret a eixir de qualsevol país, fins i tot del propi, i a tornar-hi al seu.

ARTICLE 14.

1. En cas de persecució, **tota persona té dret a buscar asil** i a gaudir-ne d'un en qualsevol país.

2. Este dret no podrà ser invocat contra una acció judicial realment originada per delictes comuns o per actes oposats als propòsits i principis de les Nacions Unides.

ARTICLE 15.

1. **Tota persona té dret a una nacionalitat**.

2. Cap persona pot ser privada arbitràriament de la nacionalitat ni del dret a canviar de nacionalitat.

ARTICLE 16.

1. Totes les persones a partir de l'edat núbil tenen dret, sense cap restricció per motius de raça, nacionalitat o religió, **a casar-se i formar una família**, i de gaudir de drets iguals quant al matrimoni, durant el matrimoni i en cas de dissolució del matrimoni.

2. Les persones poden contraure matrimoni només mitjançant el consentiment lliure i ple.

3. La família és l'element natural i fonamental d'una societat i té dret a la protecció de la societat i de l'estat.

ARTICLE 17.

1. **Tota persona té dret a la propietat** tant individualment com col·lectiva.

2. Cap persona pot ser privada arbitràriament de la seua propietat.

ARTICLE 18.

Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió. Este dret inclou la llibertat de canviar de religió o de creença, així com la llibertat de manifestar la religió o la creença individualment i col·lectivament, tant en públic com en privat, per l'ensenyament, la pràctica, el culte i l'observança.

ARTICLE 19.

Tota persona té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió. Este dret inclou el de no ser molestada a causa de les opinions, el d'investigar i rebre informacions i opinions, i el de difondre-les, sense limitació de fronteres, per qualsevol mitjà d'expressió.

ARTICLE 20.

1. **Tota persona té dret a la llibertat de reunió i d'associació pacífiques**.

2. Cap persona pot ser obligada a pertànyer a una associació.

ARTICLE 21.

1. **Tota persona té dret a participar en el govern del seu país**, directament o per mitjà de representants lliurement triades o triats.

2. Tota persona té el dret d'accés, en condicions d'igualtat, a les funcions públiques del seu país.

3. La voluntat del poble és la base de l'autoritat del poder públic. Esta voluntat s'ha d'expressar mitjançant eleccions autèntiques que han de celebrar-se periòdicament per sufragi universal i igual, i per vot secret o un altre procediment equivalent que garantisca la llibertat del vot.

ARTICLE 22.

Tota persona, com a component de la societat, té **dret a la seguretat social** i a obtenir la satisfacció dels drets econòmics, socials i culturals, indispensables per a la seua dignitat i al lliure desenvolupament de la seua personalitat, mitjançant l'esforç nacional i la cooperació internacional, i tenint en compte l'organització i els recursos de cada estat.

ARTICLE 23.

1. Tota persona té **dret al treball**, a la lliure elecció de treball, a condicions equitatives i satisfactòries de treball i a la protecció contra l'atur.

2. Tota persona té dret, sense cap discriminació, a un salari igual per un treball igual.

3. Tota persona que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria, que li assegure, així com a la seua família, una existència d'acord a la dignitat humana i que ha de ser completada, en cas que siga necessari, per altres mitjans de protecció social.

4. Tota persona té dret a fundar sindicats i a sindicar-se per a la defensa dels seus interessos.

ARTICLE 24.

Tota persona té dret al descans, a gaudir del temps lliure, a una limitació raonable de la duració del treball i a vacances periòdiques pagades.

ARTICLE 25.

1. Tota persona té **dret a un nivell de vida adequat** que li assegure, així com a la seua **família, la salut i el benestar**, i especialment l'alimentació, el vestir, l'habitatge, l'assistència mèdica i els servicis socials necessaris. Així mateix, té dret a les assegurances en cas d'atur, malaltia, invalidesa, viduïtat, vellesa o altres casos de pèrdua dels seus mitjans de subsistència per circumstàncies independents de la seua voluntat.

2. La maternitat i la infància tenen dret a cures i assistència especials. Totes les xiquetes i tots els xiquets [...] tenen dret a una protecció social igual.

ARTICLE 26.

1. **Tota persona té dret a l'educació**. L'educació ha de ser gratuïta, almenys pel que concernix la instrucció elemental i fonamental. La instrucció elemental és obligatòria. La instrucció tècnica i professional ha de ser generalitzada; l'accés als estudis superiors ha de ser igual per a totes les persones, en funció dels mèrits respectius.

2. L'educació ha de tindre per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana i l'enfortiment del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals; ha d'afavorir la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i tots els grups ètnics o religiosos, i ha de promoure el desenvolupament de les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.

3. Les mares i els pares han de tindre dret preferent d'escollir el tipus d'educació que ha de donar-se a la seua descendència.

ARTICLE 27.

1. Tota persona té dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat, **a gaudir de les arts i a participar en el progrés científic** i en els beneficis que en resulten.

2. Tota persona té dret a la protecció dels interessos morals i materials que li corresponguen per raó de les produccions científiques, literàries o artístiques de què siga autora.

ARTICLE 28.

Tota persona té dret al fet que s'establisca un orde social i internacional en el qual **els drets i les llibertats proclamats en esta declaració es facen plenament efectius**.

ARTICLE 29.

1. Tota persona té deures respecte a la comunitat, ja que només en ella pot desenvolupar de forma lliure i plena la seua personalitat.

2. **En l'exercici dels seus drets i en el gaudi de les seues llibertats**, tota persona està només subjecta a les limitacions establides per la llei amb l'únic fi d'assegurar el reconeixement i el respecte dels drets i llibertats de les altres persones, i de satisfer les exigències justes de la moral, de l'orde públic i del benestar general en una societat democràtica.

3. Estos drets i llibertats no podran, en cap cas, ser exercits en oposició als propòsits i els principis de les Nacions Unides.

ARTICLE 30.

Res en esta declaració s'ha d'interpretar en el sentit que conferix cap dret a l'estat, a un grup o a una persona, per a emprendre i desenvolupar activitats o realitzar actes que tendixen a la supressió de qualsevol dels drets i llibertats proclamats en esta declaració.

VALÈNCIA, 10 DE DESEMBRE DE 2021
DIA INTERNACIONAL DELS DRETS HUMANS
#ESTAÉSLAMEUDECLARACIÓ

AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA